

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENE C

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlirvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Glose o vojski.

Te dni je izšlo veliko delo P. Landena, ki opisuje v dveh zvezkih zgodovino angleško-indijske ekspedicije v Lhaso. Uvod je napisal sam Junghezbant, voditelj ekspedicije. V njem pravi, da se ne gre za to, ali je bila angleška politika v tem oziru pravična, ali ne; izvršiti se mora do konca. Čast države je bila izpostavljena. Zato so bili pripravljeni vojaki do poslednjega moža prej umreti nego odstopiti.

Popolnoma upravičeno izprašuje „Novo Vreme“: Ali ni čudno, da Angleži govorijo? Tu so naenkrat mehkočutni in na vse mogoče načine dajejo svete Rusiji, naj odstopi. Ko se gre zanje, rešljajo s sabljo in kriče: Right or wrong, my country. (Ali je pravično, ali krivično, zemlja je naša). V mandžurskem slučaju pa dokazujejo, da se mora skleniti mir, in da Rusija nima ničesar pričakovati od nadaljevanja vojne.

Sklep zanimivemu članku „N. Vr.“ slove: „Rusija ni začela te vojske. Ne more pa dopustiti, da bi se končala tako brezsmiselno, kakor se je pričela. Brezsmiselni konec bi bil pa glede na Rusijo zlasti v tem, da bi se oplašila vsled sedanjih neuspehov in podpisala od Japoncev tako zaželjeni mir.“

Ali je dobra, ali ni dobra naša politika na daljnem vzhodu, vojska se mora izvršiti do konca.“

O ruskih neuspehih piše sedaj rusko časopisje zelo mnogo. Najboljše razpravlja o tem Ruski Invalid, ki pravi, da je pomanjkanje izobrazbe v armadi, zlasti med podčastniki glavni vzrok porazom. To se je opazilo tudi pri drugih ruskih vojskah. Tako n. pr. l. 1828. — 1829. Nedavno je izšla o ti dobi knjiga N. Epančina. V nji beremo: „Nevednost te gospode — častnikov in podčastnikov — je ogromna“. O sebastopolski vojski piše general Leer: „Naši vojaki so bolj nego častno izvrševali v ti vojski svojo dolžnost — spali so in umirali, a delali so le to, kar so se naučili v mirnem času; učili jih pa niso tega, kar bi jih bilo treba učiti.“

Rusi drago plačujejo tudi v japonski vojski tako pomanjkljivo izobrazbo častnikov, zlasti pa podčastnikov. Ubogati znajo, a to v veliki vojski ni dovolj. Cesto je treba tudi nižjemu predstojniku samostojnega nastopa. Tega pa nima, ker se ga ni učil; premajhna izobrazba ga pa zavira, da bi si ga razvil sam.

Ta nauk naj posname tudi Avstrija iz rusko-japonske vojske. Izobrazba podčastnikov je podlaga uspešnemu delovanju v slučaju vojske!

Državni zbor.

Dunaj, 4. aprila.

Interpelacije.

Začetkom današnje seje so poslanci Berger in tovariši vprašali vladu, ali hoče avstrijski zbornici pojasniti vse dogovore in obljube, ki so jih dobili Ogrri. Isto so včeraj zahtevali dr. Schöpfer in tovariši.

Velikonočne vaje.

Naučni minister dr. vitez Hartel je danes odgovoril na interpelacijo vsenemških poslancev glede velikonočnih vaj na srednjih šolah. Rekel je: Ako se učiteljske osebe in cerkvena oblast ne zedinita, odloči potem dež. šol. svet. Starši ali varuhi pa imajo

pravico določiti, ali se njihovi sinovi, oziroma varovanci udeležujejo vaj ali ne. To naj naznanijo ravnateljstvu. S tem, naglašala minister, se pač nikomur ne kratijo v drž. zakonu zajamčene pravice.

Zivinski promet na turški meji.

Poslanec Schraffl in tovariši so nedavno vprašali, ali hoče zabraniti izvoz turške živine v Srbijo in Bosno ter Hercegovino in s tem preprečiti razširjenje živinske kuge. Danes je minister grof Bylandt-Rheidt odgovoril, da že od l. 1883. strogo prepoveduje izvoz turške živine v Bosno in Hercegovino. Dalje naglašala minister, da tudi v Srbijo ne prihaja turška živina, ki bi se potem izvažala v našo državo. Torej se ni treba bati „turške kuge“.

Sladorna pesa.

Včeraj in danes je bila jako živahna razprava o načrtu zakona v varstvo pridelovalcev sladorne pese proti sladornim tovarnarjem. Razna pogajanja med pesarji in tovarnarji so se razbila in danes je zbornica z ogromno večino odobrila načrt zakona. Vprašanje je seveda, kaj stori gosposka zbornica. Ondi utegnejo višji gospodje načrt prekrpati in ga vrniti poslanski zbornici.

Ob četrti uri se je pričela razprava o vojaški pripravi.

Posvetovanje načelnikov.

Danes opoldne so se zbrali načelniki klubov, da se dogovoré o nadaljnjem delu v zbornici. Sklenili so, da bode zadnja seja zbornice pred prazniki dne 11. aprila, proračunskega odseka pa 14. t. m. Zaradi grških praznikov se snide zbornica še-le 3. maja.

Ministrski predsednik baron Gautsch je nasvetoval, naj bi zbornica pred prazniki rešila še zakon glede vojaške priprave. To je obveljalo, kakor tudi predlog, da se drugi teden reši še zakon o lokalnih železnicah. Z ozirom na zasedanje deželnih zborov je ministrski predsednik izrazil željo, naj bi proračunski odsek rešil svoje delo do 15. maja. Carinski tarif pride na vrsto po praznikih.

Ogrska kriza.

Nemške stranke hočejo v zbornici predlagati, naj vlada uporabi ves svoj vpliv, da pri obravnavah z Ogrri varuje avstrijske koristi. Nemške stranke hočejo za ta predlog pridobiti tudi desnico. Kršč. socialci hočejo pri tej priliki zopet sprožiti vprašanje glede Hrvaške, Bosne in Hercegovine v smislu, kakor ga zadnji čas zastopa tudi posl. Biankini.

Hrvaški pravaši so se namreč sprijaznili z mislijo, naj se Dalmacija in vse ostale hrvaške pokrajine združijo z Bosno in Hercegovino v posebno upravno celoto, ki z Avstrijo in ne z Ogrsko sklene carinsko in trgovinsko pogodbo. To seveda naj se zgodi ako Ogrri dosežejo personalno unijo, vsled katere je ničeva hrvaško-ogrška nagodba. — To vprašanje postaja pereče in tudi Slovenci morali bi se oglašati za nasvetovano „trias“ o kateri je pisal baron Helfert približno pred 20 leti. — To niso več prazne sanje. Ta ideja mora se ukoreniniti i med Slovenci, ako hočemo zapreti Nemcu pot do Trsta in zagotoviti si obstanek. To pa je mogoče le v zvezi s Hrvati.

Včeraj je zbornica izvolila poseben odsek 48 članov, ki se bode bavil z avstro-ogrsko nagodbo. „Slovansko zvezo“ zastopajo v odseku načelnika dr. Susteršič in dr. Ivčević ter podnačelnik dr. Ploj. Danes po seji je bil načelnikom tega odseka izvoljen dr. pl. Derschatta, prvim namestnikom baron Morsey, drugim dr. Ploj.

Italijanska univerza.

Včeraj sta bila baron Malfatti in dr. Rizzi pri ministrskem predsedniku s prošnjo, da vladar pomilosti 35 italijanskih dijakov, ki so v preiskavi zaradi znanih izgrediv in Inomosti.

Baron Gautsch je obljubil, da se preiskava takoj ustavi in da bodo dijaki pomilščeni.

V današnji seji klubovih načelnikov pa je baron Malfatti predlagal, naj se vladni načrt glede pravne italijanske fakultete v Roveredu brez prvega branja odkaže odseku.

Temu predlogu je ugovarjal dr. Susteršič iz razlogov, ki jih je pozneje pojasnil v klubu. To vprašanje je namreč v zvezi z vprašanjem slovenske univerze. — Pripomniti pa moram, da italijanski poslanci niso za Roveredo, marveč edino le za Trst. Važno je torej, kaj store nemške stranke in kaj naj store Jugoslovani.

Duhovniki — uradniki.

Vsenemški poslanec Berger in tovariši so danes predlagali: Vlada naj predloži načrt zakona, po katerem naj vlada podpravi vse cerkveno premoženje ter duhovnike uvrsti med državne uradnike, in sicer: Nadškofje naj pridejo v III., škofje v IV., opati, prelati in kanoniki v V., dekani, župniki, priorji itd. v VI., VII. in VIII., kapelani in kurati v IX. in X. plačilni razred. Da iz te moke ne bode kruha, je gotovo. Zagovarjati bi pač mogli predlog, da država vrne katoliški cerkvi vse imetje (posestva, ustanove itd.) in da cerkev sama skrbi za svoje potreščine. Po Bergerjevemu predlogu pa bi bila cerkev povsem dekla vsakočasne vlade.

Celjski okrajni zastop.

Poslanec Žičkar in tovariši so v današnji seji vložili interpelacijo na ministrstvo za notranje zadeje glede celjskega okrajnega zastopa. Interpelacija dokazuje, da je bilo protizakonito, ko je graško namestništvo razpustilo prejšnji okrajni zastop, preden se je konstituiral novoizvoljeni zastop. Bilo je tudi proti zakonu, ko je namestništvo zabranilo konstituiranje novega zastopa ter vse posle izročilo vladnemu komisarju. Interpelacija vpraša dalje, zakaj je komisar dr. Lehmann brez vsakega pravega vzroka iz službe odpustil več od prejšnjega zastopa nastavljenih cestnih komisarjev in jih nadomestil z novinci, ki so pristaši nemške stranke.

Iz Stare Srbije.

(Izvirno poročilo.)

(Arnavtise buniyo. — Narod v stiski. — Kdo je kriv?)

Prizren, 26. marca.

Arnavti se od novega leta živahno gibljejo. Upirajo se reformam ter pod to predtvezo mučijo narod, ki je brez vsega varstva. Dne 7. t. m. je bilo v Peči zbranih do 2000 Arnavtov. Kakor vedno, tudi sedaj previdno prikrivajo svoje sklepe. Po zborovanju so šli v „mutesarifluk“, k načelniku okraja, ter mu naznanili, da ga ubijejo, ako ne zapusti Peči.

Mutesarif se je prestrašil, ker dobro vé, da se Arnavti ne plašijo. Okoli saraja (konaka) je postavil močno število vojakov s topovi. Vso zgradbo je preuščrotil v pravo trdnjavo. Ali je sploh kje mogoče, da se načelnik vojaške in civilne oblasti utrdi v mestu proti zlikovcem?

Če pa to stori načelnik oblasti, more se misliti, v kakih razmerah je narod brez varstva nasproti divjim Arnavtom.

Toliko pa je gotovo, da Arnavti nočejo slišati o reformah o srbskih orožnikih, sodiščih davkih itd. Vodji Arnavtov sta Sulejman Batiša in Sulja.

Sest dni pozneje so Arnavti zborevali v Drenici, kjer je bilo zbranih 600 oboroženih mož. Odtod so šli v Vučitrn, kjer so odločno zahtevali od kajmakama, da jih oprosti vseh davščin. Izročili so mu tudi arzoval (izjavo), da se hočejo z orožjem boriti proti reformam. To so brzojavili tudi Sakin paši v Skopje.

Da Arnavte malo potolažijo, so srbski orožniki dobili povelje, naj ne hodijo na ulico, da jih Arnavti ne ubijejo. Tudi davkov več ne zahtevajo od Arnavtov.

Turčija seveda skrivaj podpira gibanje Arnavtov in se izgovarja, da ne more iz-

vesti reform. To je stara turška taktika, k jo Arnavti dobro poznajo. To turške akcije pa podpira zviti kosovski vali Sakir paša. Minolo leto je obiskal Arnavte, in od tedaj se buni ta divji rod. On je odgovoren za nemire in zločine. Dokler Sakir paša ostane na svojem mestu, imajo Arnavti proste roke.

Rusko-japonska vojska.

Z bojišča.

London, 1. aprila. Poročila z bojišča so sicer redka, toda vsa kažejo, da Japonci skrbno pripravljajo novo obkoljenje. V Tokiu prevladuje mnenje, da se gibanje vrši preveč skrbno. Vlado silijo, naj začne energičneje delovati za osvojitve Harbina in Vladivostoka.

Peterburg, 3. aprila. Več oddelkov kavkaških čet je že došlo v Harbin. General Linevič mnogo zahteva od čet, ki se morajo pogosto uriti. Vendar pa je nadpoveljnik vsled svoje priprostosti zelo priljubljen, posebno pri vojakihi.

Tokio, 4. aprila. Po poročilu iz glavnega stana je del čet, ki imajo zaseden Kajpun, goal sovražnika proti severu. Sovražnik se je ustavil v Ajšenkju, 26 milj severovzhodno od Kajnana.

Peterburg, 4. aprila. Z bojišča ni važnejših poročil. Tjanje se je nehale, pota se suše. Čete si pridno nadomeščajo izgubljeno opravo. Častniki so izgubili večji del svoje prtljage. Pomanjkanje poljskih postelj je občutljivo. Linevič si je pridobil brezpogojno zaupanje in ljubezen svojih čet. Miščenko še vedno ne more zasedi konja ter sledi na vozu armadi, ki ima praske s sovražnikom. Razširjene so govorice, da Japonci skupno s Kitajci prodirajo skozi Mongolijo (?) Velika peta armada se je razdelila ter ločena koraka proti Ciciarkju in Vladivostoku. Fronta je zelo oslabiljena; govori se o drznem načrtu. Kakor poroča „Novoje Vremja“, ruska konjenica odpuveduje. Glasi se tudi, da divja v ruski vojski bolezen beri-beri.

Peterburg, 4. aprila. Po zadnjih poročilih iz Mandžurije je general Linevič nasvetoval Evropeem v Harbinu, naj zapuste mesto. Sodi se, da se bližajo večji boji.

Japonsko-kitajski načrti.

Washington, 3. aprila. Tukajšnji japonski poslanik je ponovil v nekem razgovoru svojo izjavo, da bo Japonska zahtevala od Rusije vojno odškodnino ter odstop ozemlja. Pripomnil je, da bo Kitajska v desetih letih za mogla nastopiti proti Rusiji. Ta poslaniškova izjava je tem pomembnejša, ker je dobil državni departement poročila, da dela Kitajska načrte za zgradbo velikega brodevja in za ustanovitev velike armade. Carinski ravnatelj Robert Hart je predložil vladi v Pekinu načrt za reformo davkov; po tem načrtu bi se državni dohodki zvišali od 56 milijonov dolarjev na 200 milijonov. S tem denarjem bi se zgradilo 20 bojnih ladij, 20 križark, 120 torpedovk in lovilev torped ter vzdrževala armada 200 000 mož.

Ruske vojne sile.

„Ruski Invalid“ piše: Od začetka vojaških operacij v februarju preteklega leta do 27. februarja t. l. se je odpeljalo po sibirski železnici v Harbin 13.087 častnikov, 761 467 vojakov, 146.408 konj, 1521 topov in 19.524.970 pudov zalog. Ako pa vzamemo, da se je od 27. februarja pa do sedaj pripeljalo na bojišče vsaj 25.000 mož ojačenj in ako smemo ceniti naše sile ob pričetku vojske v Mandžuriji, Vladivostoku in Port Arturju na 100.000 mož, potem dobimo velikansko število 900.000 mož s 1800 topovi in 150 000 konji. Moderna vojna zgodovina pozna le en zgled, kjer so se vojske udeleževale še večje sile, to je bila nemško-francoska vojska, v kateri je v šestih mesecih prekoračilo francosko mejo 1.150.000 nemških vojakov. Na vprašanje, koliko je še na razpolago te silne moči, vsled pomanjkljivih podatkov ni mogoče natančno

odgovoriti. Toda s pomočjo gradiva, ki je na razpolago, je mogoče saj približno določiti, kolika je še ruska sila. Naše izgube ob Jalu so znašale na mrtvih, ranjenih in ujetih 3000 mož, pri Vafankou 4000 mož, pri Ljaojanu 26.000 mož, ob Šahu 44.000 mož, v Port Arturju 55.000 mož, ob Hunhu 15.000 mož, pri Mukdenu 120.000, pri Tjelinu 2000, v manjših praskah in bojih 10.000 mož; skupaj torej približno 280.000 mož. Število iz Mandžurije odpravljenih bolnikov gotovo ne znaša manj kot 100.000 mož, po poljskih bolnišnicah jih pa leži bolnih gotovo 30.000 mož. Po železnici se morda sedaj vozi 60.000 in železnice čuva vsaj 50.000 mož. Posadka v Vladivostoku pa znaša ravnotako 50.000 mož. Ako se torej te številke vsaj približno krijejo z resnico, odpade na umikajočo se Linevičovo armado še vedno 330.000 mož, ki se dvigne v enem mesecu lahko na 400.000 mož. Ako se posreči v tej impozantni masi zopet napraviti red, jo zopet navdušiti z upanjem na zmago, potem bi sovražnik, ki je sam tudi zelo trpel, imel pač silno težko delo, predno bi mogel zlomiti naš odpor.

Sahalin in Vladivostok.

London, 4. aprila. „Morningpost“ poroča iz Sangaja, da se ondi glasi, da bo japonska najprvo zasedla otok Sahalin, potem pa od morske strani napadla Vladivostok.

Zvišana carina na Japonskem.

New York, 4. aprila. Nekateri tukajšnji trgovci so dobili od trgovcev na Japonskem migljaj, naj čim prej pošljejo naravno blago, ker bo japonska carina v mesecu juniju že povišana na korist vojne blagajne.

Zito za Ruse.

Varšava, 4. aprila. Mlini na Rusko Poljskem sedaj dobivajo velike množine žita s Pruskega, ker ga vsled železničarskega štrajka ne morejo dobivati z Ruskega. Žito pa morajo dobivati, ker bi bili sicer prisiljeni svoje delo popolnoma ustaviti.

Mikadova zahvala.

London, 3. aprila. „Daily Express“ poroča: Posebno zanimanje je vzbudila mikadova zahvala generalu Kava muri z dne 31. marca. Ta dokument je prvo javno naznanilo, da eksistira armada, ki se je pred meseci izkrcala v Mandžuriji in od tedaj o njej ni bilo ničesar slišati — Ta armada se oficijelno imenuje Jalu-armada. V bitki pri Mukdenu je služila dobro, ker je vezala velik del Rusov na severovzhod.

Kakšne so razmere?

Peterburg, 3. aprila. Zasebna poročila tukajšnjih in moskovskih listov pripovedujejo, da so železniški uradniki, policaji in založniki pri ruski armadi na bojišču popolnoma desorganizirani in demoralizirani. — Tatvina in ropanje sta na dnevnem redu. (?)

V Harbinu.

Peterburg, 4. aprila. Depisnik „Ruskega Slova“ prinaša žalostno sliko o položaju v Harbinu. Hoteli so prenapolnjeni, za umazano sobo je treba plačati 20 K na dan. Trgovci so se organizirali ter zahtevajo za vsako stvar velikanske vsote.

Admiral Uhtomskij in nesrečna pomorska bitka pred Port Arturjem.

Berolin, 4. aprila. „Berl. Tgbt.“ poroča iz Peterburga: Sem je došel admiral knez Uhtomskij, ki se je izrazil napram nekemu poročevalcu, da upa dokazati javnosti, da je nedolžen nad nesrečno pomorsko bitko pri Port Arturju in nad povratkom ruskega brodom v Port Artur. Dejal je, da je po pomorski bitki hotel odpluti v Vladivostok, da pa so njegov signal napačno razumeli.

Angleški časniki v službi japonskega poslaništva na Dunaju.

Lažnjivost angleškega časopisja se je v sedanjih vojski pokazala v celi nagoti. Zanimiv dokaz k temu prinaša „Preuss Kor“ odkod izvirajo značilni telegrami o ruskem brodom, plovečem na vzhod, in sicer ob priliki njegovega bivanja na Kreti. Te brzojavke so govorile o nasilnostih ruskih mornarjev, o zmerjanju ruskih častnikov na carja itd., a vse se bile zlagane. Povzročitelj teh brzojavk je angleški častnikar, ki je bival na Kreti, najet od japonskega poslaništva dunajskega. Na Dunaj je imel pošiljati poročila o bivanju in položaju Rusov, gostiti in opijančevati jih brez ozira na stroške in slednjič delati v angleškem časopisju mnenje proti ruskemu časopisju. Za svojo službo je dobival ta gentleman mesečno 250 funt. šterlingov, poprej je bil dunajski depisnik nekega velikega angleškega lista, naposled je bil nameščen v Rimu, odkoder je odšel, da vrši ogleduško službo za Japonce kot ponosni Brit.

Mirovno vprašanje.

Berolin, 4. aprila. „Vossische Ztg.“ poroča iz Peterburga: Po poročilih iz zanesljivega vira se mora vojska brezpogojno

nadaljevati. Vse vesti o bližnjem miru so napačne.

Bern, 4. aprila. Narodni svetnik dr. Gobat, upravitelj bernske pisarne medparlamentarne Unije, je v oktobru preteklega leta presil vse ministre za zunanje zadeve onih držav, ki so pristopile haaški konvenciji, naj prično z iniciative za posredovanje med Rusijo in Japonsko. Temu pozivu pa se ni odzvala nobena vlast. Gobat je sedaj predlagal članom mednarodne parlamentarne Unije, naj parlamenti naprosijo svoje vlade, naj bi ponudile Rusiji v vsej obliki svojo pomoč, da sovražnosti prenehajo.

Čudna vest o Roždestvenskega brodom.

Peterburg, 4. aprila. Nekaj oseb, med njimi tudi soproga admirala Roždestvenskega, je prejelo te dni pisma, v katerih slika admiral slabo stanje svojega brodoma. Na krovu se množe slučajni upornosti vojakov, proti katerim je treba večkrat ostro nastopati. Admiral se pritožuje, da nikjer ne more dobiti gostoljubnih pristanišč in mora zato njegovo brodomje tavati po morju nepopravljivo. Članki kapitana Klado so slabo vplivali na moštvo, ki je zgubilo vso samezavest.

Kriza na Ogrskem.

Zveza med vladarjem in večino ogrskega drž. zbora je popolnoma pretrgana. Vladar se je danes opoldne odpeljal na Dunaj. Gotovo je, da vladar ni kaj vesel „zvestih“ Mažarjev, ki nečejo odnehati niti pičice od svojih zahtev. Vladar je zaslislal Szella a avdijenca je bila brezuspešna. Tisza a be imel neprijetno nalogo še nadalje voditi ogrsko vlado, ki ji bo nasprotovala večina zbornice. Položaj označuje dejstvo, da bo zborovala ogrska zbornica, dasi je želel vladar odgodenje toliko časa, da bi bilo imenovano novo ministrstvo. Danes dopoldne je bila zopet seja zbornice. Na dnevnem redu so: Naznanila predsedstva, čitanje vloženih interpelacij in vlog. „Budapesti Hirap“ piše: Vladar bo moral sklicati kronski svet. In v tem svetu se bo prepiral, da je ljudska želja, kar se izjavljali politiki. Spoznal bo pa tudi, da so liberalci le iz lojalitete, oportunitete in iz prizanesljivosti do vladarja zakrivali svoja prava čustva.

O predčasni izdaji vsot 450 milijonskega kredita.

Vojno ministrstvo je izdalo izjavo z ozirom na časniške vesti o predčasnih izdaji vsot za oborožjenje. Vojno ministrstvo ni izvršilo nameranih naročil, ker ji ni finančna uprava izplačala v delegacijskem zasedanju 1. 1904. dovoljene delne vsote na oboroževalni kredit v znesku 450 milijonov. Dozdaj je porabila le 38 milijonov za havbice, ki so bili dovoljeni 1. 1902 in 15 milijonov za nove topeve, kar je bilo dovoljeno v zimskem zasedanju delegacije leta 1904.

Zanimiva vest.

„Italie Militaire“ javlja, da se iz finančnih razlogov ne bodo vršile vaje alpskih lovcev ob meji.

„Corriere della Sera“ dodaja, da je verjetnejše, da so se te vaje odpovedale, ker so politiške in ekonomske razmere kritične. Italijanska in dunajska vlada sta se dogovorili, da se na meji ne bodo vršile vaje, da s tem preprečita vsa napačna tolmačenja in vse govorice. Velike italijanske vaje se bodo letos vršile v južni Italiji.

Pomiloščenje italijanskih dijakov.

Vladar je pomiloštil italijanske vseučilišnike, ki so se udeležili inomoških izgrediv, iz lastnega nagiba, ne da bi bila vložena kaka prošnja za pomiloščenje. Proti dijakom se tudi ne bo postopalo disciplinarnim potom. Pomiloščeni se tudi tisti dijaki, ki so se udeležili izgrediv v Tridentu.

Bodoči ruski parlament.

„Birževija Vjedomosti“ objavlja razgovor z uradnikom justičnega ministrstva, Šemanovom o reformnem gibanju. Uradnik je dejal: „Direktna tajna volitev je v Rusiji nemogoča. Mi se bomo morali omejiti na pooblaščenje avtonomnih mest in zemstev. Zastopstvo ljudskih poslancev bo smelo dati nasvete o postavah in o budgetu, ne da bi imelo postavodajalne oblasti.“

Vladni načrt de Fortisev.

V italijanskem senatu in v zbornici je novi italijanski ministrski predsednik predčital izjavo o svojih načrtih. Objubil je, da bo poddržal železnice 1. julija. Zboljšane bodo plače železničarskim uslužbencem. Tudi prometni predpisi bodo izpremenjeni. Vlado bodo vodila svobodnemiselnaka načela. V zunanji politiki bo Italija zasledovala mirovno politiko in bo zato i nadalje negovala utrjene zveze in prijateljske odnose s tujimi državami. A kljub temu in ravno za to, da ohranimo mir je potrebno, da smo pripravljeni za obrambo in zato moramo izpolniti vojaško organizacijo. Posebno

skrb moramo posvetiti morarici. Neprevidno bi bilo opustiti pomnožitev brodoma. Da se ohrani finančno ravnotežje, tudi zbornica ne bo smela obtežiti proračuna z novimi bremenji, če niso neobhodno potrebna.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Poslanec Bancel je v zbornični seji dne 3. aprila govoril proti ločitvi, ker bo ločitev kalila mir v deželi. Nezakonito je črtanje proračuna za bogočastje. Ribot pravi, da še ni prišel čas za ločitev cerkve od države. Verski čut, ki sedaj spi, bo vzbudila ločitev. Govornik predlaga, naj se zakonski načrt o ločitvi cerkve od države odkloni.

V francoskem senatu je 3. t. m. zahteval Demarcere, naj ostane potrebno poslaništvo pri Vatikanu. Lamarzelle izjavi, da korist Francije zahteva slogo s papežem. Delcassé je opravičeval odpravo francoskega poslaništva pri Vatikanu, ki jo je že odobrila zbornica.

Včeraj je francoska zbornica nadaljevala razpravo o ločitvi cerkve od države na Francoskem. Minister za bogočastje je izjavil, da vlada ni voljna nadaljevati pogajanja z Vatikanom, ker je ločitev cerkve od države potrebna. Duh zakona je liberalen in duhovščini je znano, da mora biti previdna v svojo korist in bi tudi v volivnem boju ničesar ne pridobila. Končno je zahteval, naj zbornica odobri predloženi zakonski načrt.

Vstaja na Balkanu.

Srbska vlada je zapovedala srbsko-makedonskemu odboru, naj svoje denarne zbirke da na razpolago notranji bolgarski vstaški organizaciji. Srbska vlada dela odločno za slogo med Srbi in Bolgari.

Pri postaji Tabanovče (vilajet Skoplje) je neka srbska četa streljala na turške čete; v boju so bili ubiti štirje vojaki in štirje Srbi, med njimi en stotnik, en poročnik in en zdravnik. Osem četnikov je bilo vjetih in prepeljanih v Kumanovo, kjer pa so mohamedanci masakrirali štiri. V ozemlju Isled Deresi po poročilih oblastnih 30 bolgarskih vasi pripravlja vstaje. Znani četovodja Gerčikov je odšel tja, da vodi gibanje. Turške oblasti so storile potrebne korake.

Da se prepreči zadnji čas tako pogoste napade z dinamitom, je naročil generalni nadzornik valiju, naj v bodoče uporablja proti napadalcem § 58. kazenskega zakona ter naj jih da soditi posebnemu sodišču. Imenovani paragraf določa za umore, ki imajo uporni namen, smrtno kazen, za poizkušene umore pa pet- do desetletno ječo. To določbo so naznanili v Monastiru z lepaki.

Zbližanje Bolgarije s Srbijo.

Carigradski dopisnik „Peterburških Vjedomosti“ prinaša zanimive podrobnosti o položaju v Makedoniji.

Turški policiji se je nedavno posrečilo konfiscirati cel kup makedonskih proklamacij, ki so bile namenjene Srbom. Dosedaj so bolgarski vstaši vedno tajili, da je v Makedoniji kaj srbskih krajev in so se pri tem celo posluževali statistike, v teh zadnjih proklamacijah pa pozivljajo srbske rodoljube na skupni boj zoper Turke.

Turški orožniki so našli pri nekem umorjenem bolgarskem četniku pismo, ki dokazuje zvezo makedonskih vstašev s Srbi. Isto pismo prida e tem, da je srbski diplomatski agent v Sredcu, Simić, predlagal sledeči kompromis: Srbija naj se odpove vsem pravicam do Makedonije, če je Bolgarska voljna prepustiti Staro Srbijo Srbom. Tudi druga znamenja kažejo na to, da je zginito nasprotstvo med Srbi in Bolgari in da hoče odslej tudi Srbija igrati aktivno vlogo. Generalni inšpektor makedonski pošilja o tem svoji vladi vznemirljiva poročila, ki govorijo o možnosti skupne akcije srbskih in bolgarskih vstašev.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 4. aprila. Plevjejev moriler, Sasanov, je pobegnil iz Peter-Pavlove trdnjave v inozemstvo (?).

Peterburg, 4. aprila. Iz Varšave poročajo: Vojno sodišče je obsodilo zaradi vstaje v vojašnicah in zaradi nepokorščine štiri poljske rezerviste na smrt, tri rezerviste v ječo in 36 rezervistov so premestili h kazenskim četam in v ječo.

Moskva, 4. aprila. Razprava proti Sergijevim morilecem bo koncem meseca aprila.

Peterburg, 4. aprila. Pruski princ Henrik in njegova soproga sta došla na obisk carjeve družine v Carskem selu. Obisk ima zaseben značaj. Princ bo odpotoval koncem tedna nazaj v Kiel, princezinja bo spremila svojo sestro, vdovo Sergijevo v Moskvo.

Peterburg, 4. aprila. V bahmutskem okraju so bili zopet kmečki nemiri. Vzbunjeni kmetje so napadli upravno poslopje uspenskega rudnika, da bi oplenili urad. Administrativnim potom so izgnali 28

napadalcev. V vzbunjeni kraj so poslali kazake.

Moskva, 4. aprila. Ker je minister za notranje stvari dovolil kongres zdravnikov proti koleri v Moskvi, je bil ta etvoren predvčerašnjim. Predsedoval mu je dr. Jelpatevsky. Navzočih je bilo približno 1000 zdravnikov. Predsednik je rekel: Dozdaj je bilo odločilno, če zaupa vlada ljudstvu. A časi so se izpremenili in merodajno je sedaj, če ima ljudstvo zaupanje do vlade. Pezval je zborovalce, naj vstanejo na čast dne 22. januarja padlih žrtev.

Peterburg, 4. aprila. „Nowosti“ poročajo, da nameravajo na Poljskem izvesti reforme. Pred vsem bodo organizirali zemstva in zastopstva mest.

Frankobrodobmeni, 4. aprila. „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Moskve: V vseh livlandskih okrajih je razburjenje. Med vojaštvom in ljudstvom je bilo mnogo krvavih spopadov, v katerih je bilo ubitih mnogo oseb.

Varšava, 4. aprila. Vseučilišče so zaprli.

Ljubljanski občinski svet

Darila mestnemu ubožnemu zakladu.

Gosp. župan Hribar naznanja, da je trgovec g. Kenda povodom 25letnice svoje trgovine daroval 1000 kron za mestne ubožce. Nadalje naznani župan, da je neki dobrotnik, ki pa hoče ostati neimenovan, daroval mestnemu ubožnemu zakladu 500 K. Sklene se izreči dobrotnikom pismeno zahvalo.

Spomenica mestnih uradnikov.

G. župan naznanja, da so vsi mestni uradniki, izvzemši ravnatelja mestnih uradov, g. Vončine, sestavili in podpisali spomenico o uravnanju plač. G. župan pravi: V spomenici so nekatere točke take, da se lahko ovržejo. Deputaciji uradnikov, ki mu je vročila spomenico, je rekel župan, da sedaj ni dobro nastopati z novimi predlogi glede uravnave plač, ker se je regulacija zadnjih plač izvršila pred šestimi leti. Gospodje so to uvideli in prosili, naj zadeva sedaj miruje, a naj se ob ugodnem času vroči obč. svetu, župan jim je to tudi obljubil. Župan predlaga, naj se spomenica priloži zapisniku sedanje seje. Občinski svetnik g. dr. Kušar želi, da bi se spomenica prečitala. Ta predlog je pa bil — odklonjen.

Razširjenje kamniške in vrhnjske železnice.

Občinski svetnik g. dr. Majaron utemeljuje svoj nujni predlog glede nujne potrebe, da se razširita kamniška železnica do proge Celje-Velenje in vrhnjska do Idrije, oziroma Divače in Sv. Lucije. Predlagatelj izvaja, da bodo brezdvomno nove alpske železnice neugodno vplivale tudi na Ljubljano. Ko je bilo odločeno, da nova alpska železnica ne bo peljala preko Tržiča, Loke in Idrije, je postalo akutno vprašanje tretje zveze s severnimi deželami. Ta položaj je moral pred 5 leti upoštevati dež. zbor kranjski, ki je sklenil posvetiti vso skrb železniškemu vprašanju. Prav po nepotrebnem se je govornik zaletel tudi v obstrukcijo, ker tudi prej v dež. zboru večina v železniškem vprašanju ni delala drugega, nego da je sprejela par resolucij, a še te niso bile vse iz narodno-napredne stranke in imajo naši poslanci v tem oziru obširni delokrog v državnem zboru. Govornik se boji, da bo Idrija kmalu izgubljena za ljubljanski trg, kakor je izgubljena vsa Vipavska dolina, ker jo nameravajo zvezati z novo železnico na postaji Sv. Lucija. Občinski svet je soglasno odobril predlog dr. Majaronov, naj se izdela in predloži drž. zboru utemeljena resolucija o razširjenju navedenih železničnih prog. Gosp. podžupan je rekel, da se za stvar zelo zanimajo tudi štajerski poslanci. Tudi šef generalnega štaba, Beck, je svoj čas izjavil, da je potrebna še tretja zveza s Trstom.

Prezidava južnega kolodvora.

Občinski svetnik dr. Triller izjavi, da zadeva prezidave južnega kolodvora ne sme prenehati. Gospod dr. Triller razvija zgodovino prezidave južnega kolodvora. Uprava južne železnice se naravnost norca dela in ne izpolni, kar je obljubila glede razširjave južnega kolodvora v Ljubljani. To je naravnost bagateliziranje slovenske metropole. Predlaga, naj župan z državno-zborskim poslancem mesta Ljubljane urgira to vprašanje pri ravnateljstvu južne železnice in pri železniškem ministrstvu in o izidu poroča v prihodnji seji, ker menda misli uprava južne železnice, da je storila vse, ker je pustila pobeliti kolodvorsko poslopje.

Gospod župan naznanja, da je nedavno imel na Dunaju priliko govoriti s stavbenim ravnateljem južne železnice, g. Pichlerjem, ki je rekel, da se bo zadeva uredila glede osebnega prometa, kar se pa tiče tovrnega, pa ne, ker se bo vsled novih alpskih železnic preobrnil ves tovrni promet. (Dr. Triller: „Deset let bomo zopet čakali!“) Prihodnji mesec bo zborovanje vseh višjih železničarskih inšpektorjev v Ljubljani in

takrat bo gospod župan jim tudi pokazal ljubljanske zanimivosti: južni kolodvor.

Poročila finančnega odseka.

Občinski svetnik g. Senekovič je poročal o računskem zaključku mestne hranilnice za leto 1904. Občinski svet je sklenil odobriti in vzeti na znanje računski zaključek. Upravitelstvu in uradništvu pa izreče zahvalo za njihovo trudoljubivo delovanje. Bivšim odbornikom ravateljstva, osobito pa gg. Vaso Petričiču, Juliju Polcu, Jožefu Lenčetu in Frančišku Malliju, se pa izreče zahvala in se jim podeli absoluterij.

O ponudbi Johanna Janescha za odkup enega dela njive par. št. 401 katastralne občine sv. Petra predmestje prvi del in o zamenjavi nekega njegovega zemljišča se sklene: Občina odstopi gospodu Janeschu za njegovo 1245 kvadr. sežnjev obsegajoče zemljišče 2490 kvadr. sežnjev. Janeschovo zemljišče potrebuje občina za cesto na novo pokopališče. Odkloni se pa ponudba g. Janescha, ki ponuja za 5215 v. sežnjev 1000 kron. Občinski svet stavi g. Janeschu protiponudbo, naj g. Janesch plača za štirjaški meter 172 K. Na ponudbo Cirila Globočnika, uradnika banke „Slavije“, ki želi kupiti eno stavbišče na bivšem Del Cotto kinem sveta, se sklene prodati mu 5215 štirjaških metrov obsegajoče zemljišče štirjaški meter za 7 kron.

Stavbeni odsek.

Žužek: Obč. svet je ugodil prizivu Fran Poppa v zadevi začasne ograje pri njegovi hiši na Dolenjski cesti. — Priziv g. dr. Fran Počka proti odločbi mestnega magistrata v zadevi njegove nameravane nove stavbe v Streljskih ulicah se je zavrnil. — Odobril se je splošni regulacijski načrt za sv. Petra predmestje II. del in zavrnil priziv Oskarja pl. Pongratza v zadevi parcelacije sveta ob Poljanski cesti. — Nadalje je obč. svet odobril splošni načrt o uravnavi cest ob Josip Bergmanovem posestvu na levem bregu Gruberjevega prekopa poleg Kodoljevega, kjer namerava Bergmann izdati.

Statističen izkaz nadzorstva mestne klavnice.

Poročevalec g. podžupan dr. Bleiweis pravi, da je poročilo jako zanimivo. Goved in konj je bilo l. 1904. za 390 manj zaklanih kakor druga leta in tudi drobnice manj. Zaklane živine in mesa se je manj uvozilo kakor l. 1903. Ravnatelj Senekovič predlaga, naj bi se taka statistična poročila litografirala in porazdelila med občinske svetnike, da bi tako prišla v javnost. Gosp. Predovič želi, da bi se obrezale veje na drevesih pri klavnici. Sprejet je bil predlog g. Senekoviča kakor tudi poročevalcev, da se poročila vzame na znanje in izreče klavničnemu ravateljstvu zahvala.

Šentjakobski most.

Občinski svetnik g. Bergant interpelira glede šentjakobskega mostu. Želi, da bi g. župan pričel z vladno pogajanja o zgradbi novega šentjakobskega mostu. Župan naznanja, da se je vlada že izrekla za zgradbo novega mostu in se tudi izrekla, da je pripravljena pričeti pogajanja z mestno občino koliko bo prispevala za tretjo arja, ki sta last občine. Toliko časa pa, dokler se osuševanje barja ne izvrši, tudi ne kaže misliti na zgradbo novega šentjakobskega mostu.

Še enkrat spomenica mestnih uradnikov.

Dr. Kušar interpelira župana, zakaj ni pustil prečitati spomenice uradništva, ko je to želel. Pričačeval je, da bo g. župan sam dal prečitati spomenico mestnega uradništva, ker je v interesu obč., da izve, kaj žele obč. uradniki. Zmotil sem se. Stojim na stališču, da se stvari ne mečejo v koš. Interpeliram gospoda župana, zakaj ni dal spomenice prečitati. Za cel razred so naši uradniki postavljeni nazaj, dasi morajo izvrševati še več, kakor imajo izvrševati drugi uradniki v politični službi. G. župan izjavi: Na interpelacijo g. dr. Kušarja odgovorim kratko, da spomenice nisem dal prečitati, ker je to dogovor med uradniki in menoj. V spomenici so stvari, ki se dajo kritikovati. Pred vsem je županova stvar, da odloči, katera stvar je zrela za posvetovanje v obč. svetu. Sedaj ni doba, ko bi mogel občinski svet sklepati o novi preureditvi uradniških plač. Mestni uradniki so spoznali, da ni delikatno zahtevati od mene nove regulacije urad. plač, ki sem jo v kratkem času mojega županstva izvršil, ko se 30 let zato nihče ni brigal na magistratu. (Dr. Kušar: „No vprašati imam pa vendar pravico!“)

Oddaja električnih naprav.

To točko so odstavili z dnevnega reda. Govori se, da so to storili radi tega, ker je baje g. nadinženir Žužek protestiral proti oddaji električnih naprav brez konkurence.

Dnevne novice.

Osebnosti.

Obolal je litijski okrajni glavar g. J. Tekavčič na revmatizmu ter se je podal v ljubljansko „Lecenišče“. — Davčni adjunkt gosp. Franc Arh je postal davčni kontrolor, prevzor adjunkt g. Anton Brilli je imenovan za definitivnega davčnega adjunkta, davčni praktikant g. Ludovik Jelšnik za prov. davčnega adjunkta, računski podčastnik g. Franc Jekl v Pulju pa za davčnega adjunkta.

Revolucija v otroškem vrtcu.

Kranjski otroški vrtec, po imenu „Gorenjec“, polemizira v uvodnem članku z brošuro ljubljanskega škofa o Bogu o Stvarniku. Pisec, ki kaže popolnoma Komatarjevo učenost, govori, da bo ta knjižica provzročila „revolucijo po naših farovžih“. Zakaj ravno po farovžih, ne vemo. Filozof otroškega vrtca dokazuje, da je vsak čudež nemogoč, kajti če bi se zgodil kak čudež, bi se razdril ves svetovni zistem, nastala bi katastrofa v vesoljstvu in ves ta lepi aparat bi se porušil. V otroškem vrtcu očitno verujejo v strahove. Zakaj bi se moral svet porušiti, ako recimo kak bolnik čudežno ozdravi? In če bi se zgodil čudež — in le po čudežu je to mogoče — da bi prišla mladina otroškega vrtca kranjskega do pameti, ali bi se zaradi tega svet porušil? Najbrže se niti najneumnejši komet ne bi razburil vsled tega!

Filozofija grajšinskih lakajev. „Slov. Narod“ piše: „Krški škof Mahnič je izdal svojim vernikom pastirsko pismo, v katerem jim toplo priporoča ponižnost, krotkost in pohlevnost. Mi pa mislimo, da če bodo istrski Hrvatje še kaj dolgo časa ponižni, krotki in pohlevni, jih bo kmalu vzel hudič, naj bo že italijanskega ali rimskega pokoljenja.“ Da velja priporočilo kreposti tudi Italijanom, to je „Narod“ seveda zameščal. A mi vprašamo: Kdo bo pa vzel slovensko liberalno stranko, ki je tako lakajsko pokorna Schwegljevemu poveljem?

Umrl je na Notranjskem Hugon grof Hohenwart-Gerlachstein star 56 let.

— Za ces. namestnika v Dalmaciji bo imenovan skoro gotovo general Varesanin. Sprejel bo to mesto baje le pod pogojem, da mu vlada da dovolj materialnih sredstev, da pomore Dalmaciji.

— Zlato v jadranskem morju. Iz Zadra javljajo, da se osnuje angleško društvo, ki namerava iz morske vode na dalmatinski obali pridobivati zlato. Angleški kemiki so dokazali, da ima v sebi voda Adrijanskega morja mnogo zlata.

— Vojaške vesti. Potovanje generalnega štaba na južno Tirolsko in Kranjsko se prične 6. maja. Nato pojde generalni štab na Češko.

— Hrvaške novice. Črne koke imajo v Zagrebu — Zaradi dote je ubil brata Miha Juričič iz Postranja. — Brodovje avstrijskih torpedov bo imelo velike vaje ob Dalmaciji.

— Smrtna kosa. Rodbino g. odvetnika dr. Pavletiča v Gorici zadela je te dni prebitka izguba. Neizprosna smrt ugrabila ji je namreč triletnega sinčka Bogomila. Naše najiskrenejše sožalje! — V Tolminu je umrl tamošnji poštar in posestnik g. Anton Devetak. — V Sebeljah je umrl v 73. letu svoje dobe po kratki a mučni bolezni g. Ivan Rejec, oče g. župnika v Cepovanu. Svetila mu večna luč! — Pri Sv. Juriju na Paki je umrl učitelj veterana g. Jožef Družovič.

— Pekovski vprašanje v Gorici. Peki gospodarji in pekovski pomočniki so se v soboto pegajali. Peki gospodarji so sklenili zboljšati pekovskim pomočnikom sedanje plače za 5%.

— Slovenskih uradnih dopisov ne sprejemati občinski urad v Srednji vasi v Kočevskem okraju. Češ da je njegovo uradovanje nemško. Slovenskim dopisom to županstvo sploh ne odgovori, temveč jih vrne nerešene. — To arogantno postopanje bi se utegnile vrnati s tem, da bi Slovenci onim Kočevčarjem, ki jih opeharjajo s „Hoch oder Nieder“ kadar iščejo svojih žrtev po gostilnah in kavarnah, začeli klicati: „Hi-na-us!“ S tem bi se ustreglo njihovi zahtevi, da se z njimi le nemško občuje. Sovinizem ni nikjer dober, tudi na Kočevskem ne bo obrodil dobrih sadov.

— Zenska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Novo mesto in okolico priredi v soboto, dne 8. aprila 1905. v dvorani „Narodnega

doma točno ob 8. uri zvečer v korist glavni družbi „Na Osojah“, ljudski igrokaz s petjem v petih dejanjih. Po S. R. Mosenthalu poslovenil J. Ogrinec Cene sedežev v prvih štirih vrstah po 2 K, od 4.—8. vrste po 1 K 60 h, ostale vrste po 1 K 20 h, stojišča po 60 h, za dijak po 40 h. Preplačila se hvalježno sprejemajo. Predajo sedežev in vstopnic je iz prijaznosti prevzela trgovina J. Krajec nasl., kjer se dobiva tudi „Naredni kolek“, s katerim naj se vstopnice kolekujeje K obilni udeležbi vabi odbor.

— Zopet napadi v Trstu. V sredini Trsta je bil dne 3. aprila napaden agent Ernest Gattolini. Napadalcu so mu vzeli 41 kron. — Istega dne so dobili v neki ulici nezvestno 24 let staro Ano Zupin. Bila je s kamni pobita na tla. Deklica ima prebite črepinjo.

— Z Ježice. Dne 30. marca t. l. so se vršile na Ježici občinske volitve. Županom je bil zopet enoglasno izvoljen gospod Anton Vilfan, gostilničar in posestnik na Ježici, svetovalcem pa: Josip Skerlep, Vinko Ahlin, Fran Plevnik, Miha Dimnik, Fran Lenče in Fran Sitar.

Ljubljanske novice.

Ij Občinske volitve v Ljubljani. Magistratna stranka je čutila potrebo, da skliče za včeraj zvečer še en shod svojih ožjih „zaupnikov“, ker se javnega računa o svojem gospodarstvu in o raznih duhovnih sklepkih ter o magistratnih ukrepih pred svojimi volivci boji. Zaupni shod je bil slika hirajoče zaupnosti do izvestne komande. Ljudje so se že precej naveličali klimati z glavami od zgoraj navzdol ter sedaj zmajujejo z glavami od leve proti desni. „Komanda“ je izgubila mnogo respekta, ker se ljudje spoznali, da je presneto malo resna in je sedaj predmet najdebelejših ljubljanskih dovtipov. Ljudje so pričeli misliti s svojo pametjo in mislijo bolj pametno, nego takrat ko so zanje mislili drugi. Na včerajšnji „zaupni“ shod je prišlo samo okoli 45 oseb za vse tri razrede. (Volivcev je v III. razredu 2397, v II. razredu 1388 in v I. razredu 692). Naslove na vabila je pisal gosp. Turkov sinček, organizator tega zaupnega shoda. Posebno grdo so nekateri gledali g. Lenčeta, ki je povdarjal, naj se ugotovi splošni želji volivcev ter naj se skliče javni shod volivcev. Podpiral je g. Lenčeta g. dr. Kušar, a večina povabljenih je odločila proti. Mnoge zaupnike se namreč niti na ta zaupni shod ni vabilo, ker se je bilo bati, da končno zopet ne dobi predlog za javni volivni shod večine. O občinskem gospodarstvu tudi na tem zaupnem shodu ni bilo nikakega govora. — Gospodje so si pač mislili: „Če mi ne maramo govoriti o tem, kako pa naj imajo pravico o tem govoriti volivci na javnem shodu. Ako se tudi po vseh drugih mestih pred občinskimi volitvami na shodih razpravlja obč. zadeve in sposobnosti kandidatov, tega v Ljubljani ni treba, ker se imajo gospodje na magistratu za nezmotljive“. No, kljub temu, da je bil včeraj javni shod odklonjen, nameravajo baje nekateri sklicati javni volivni shod. G. Predovič je včeraj nekoliko porohnel proti gospodu Turkju, češ, da je „Turk ošaben kot hrvaški paša“. G. Franchetti je menda izjavljal, da bo odstopil, če — pri volitvi ne bo dobil dovolj glasov. Končno se je večina „zbranih“ odločila, da v III. razredu, ki voli prihodnji ponedeljek, kandidira „Bauratha“ g. Josipa Turka, Jožefa Vidmarja, brivca Engelberta Franchettija, Alojzija Lavrenčiča, Ivana Kejžarja, pristava južne železnice; v II. razredu (ki voli danes teden) na mesto dr. Požarja: Jakoba Dimnika, ki je bil dosedaj zastopnik III. volil. razreda, Antona Goršeta in Antona Svetka; v I. volivnem razredu pa, ki voli v petek teden, dr. Karola viteza Bleiweisa in Franca Grošlja. Gosp. Maček je povdarjal, da od kandidature v III. razredu nikakor ne odstopi, ker ga za kandidata žele gostilničarji, in da bo kandidiral na svojo roko. Istotako se govori, da bo kandidiral na svojo roko pekovski in gostilničar na Poljanski cesti g. Kalan.

Ij Gostilničarji in občinske volitve. Zadruga gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev itd. ima v petek, dne 7. aprila, ob 3. uri popoldne v steklenem salonu hotela „Ilirija“ v Kolodvorskih ulicah svoj prijateljski sestanek, na kojem se bode poleg drugih važnih stvari razgovarjale tudi o prihodnjih občinskih volitvah. Pričakuje se obilne udeležbe.

Ij Občni zbor „Mesarske zadruge“ v Ljubljani se je vršil v nedeljo, 2. t. m. v vrtne salonu gostilne „pri zvezdi“ po določenem dnevnem redu, ob obilni udeležbi. Kot vladni zastopnik prisostoval je g. magistratni komisar Albin Semen. Zdržni načelnik g. Jožef Kozak pozdravi navzoče, konstatira sklepčnost in otvori zborovanje. Prebral in odobreno se

je sprejel računski zaključek za leto 1904., iz katerega je razvidno, da je imela zadruga 4549 K 93 h dohodkov ter 542 K 58 h stroškov in je znašalo zadržno premoženje koncem leta 1904. 4007 K 35 h. V zadržni odbor so bili per aklamacionem soglasno izvoljeni gg.: Jožef Kozak, načelnik, Janez Černe, namestnik. Odborniki gg.: Janez Košenina, Andrej Marčan, Anton Anžič, Jožef Ocvirk. Namestniki gg.: Martin Kralj, Fr. Lovše, Jožef Prepeluh, Janez Zajc. V razsodišče gg.: Jožef Kozak, Janez Košenina, Anton Anžič, Janez Černe. Namestniki gg.: Frančišek Kunstelj, Janez Sirk. Kot odposlanca k zborovanju pomočnikov gg.: Janez Košenina, Jožef Toni. Predlog g. Antona Anžiča, naj se potrebno ukrene, da se svinjaki v klavnici primerno razširijo, — se sprejme soglasno. Predlog g. Ant. Milana Kozaka, da se izvoli odbor za vpeljavo nedeljskega počitka za tri mesece v zimskem času, se sprejme. Odbor, ki naj preišče to zadevo, smo že včeraj naznanili. Sprejme se predlog g. Sirk, naj se potrebno ukrene, da bode iz sanitarnih ozirov v klavnici, zlasti pri klanju prešičev „krop“ celi dan na razpolago. Soglasno se pritrdi predlogu načelnika, da se podpore revnim in potrebnim zadržnikom, oziroma njihovim redbinam v sedanjem znesku tudi naprej dovolijo. Ker ni bilo drugih nasvetov, zahvali se načelnik za mnogobrojno udeležbo in zaključil zborovanje.

Ij Serenado je priredila včeraj zvečer vojaška godba fml. Chavana, povodom njegovega odlikovanja.

Ij Mlada tatova. Včeraj je prišel v pekarno pekovskega mojstra g. Jožefa Okorn na Tržaški cesti št. 4 neki 15-letni fant prosit, da bi ga vzeli v službo. Ker mojstra takrat ni bilo doma, mu je vajučenec Jožef Ogrin rekel, naj malo počaka, da pride mojster domov. Da bi pa ne sedel brez dela, mu je Ogrinc rekel, naj mu pomaga nositi iz pekarne v prodajalnico žemlje. Ko je pa bil fant za trenutek sam v pekarni, je ukradel mojstru namizni prt, vreden 1 krono, vajencu Ogrinu pa 8 kron vredne črevlje in 2 kroni vreden kloбок ter nato izginil. Pozneje je prišel ravno tak fant na Žabjek št. 3, kjer je iz veže ukradel Avgustu Marencu črn suknjič, ga hitro oblekel, svojega slabšega je pa skril v veži za nek sod. Danes zjutraj je bilo policijskemu stražniku Franu Okički-ju naznanjeno, da prodaja neki mlad fant pri stari-narjih razne pregrinjake in nekaj copat ter da ima vse te reči naložene na samokolnici. Stražnik se je šel o tem takoj prepričati in zasačil za vodo omenjenega fanta v osebi Silvestra Zojca iz Dola v kamn. okraju. Ogrinceve šiflete in Marikojev suknjič je imel še na sebi. Kmalu po aretaciji je prišel naznanit čevlarski mojster Alojzij Polanjk, da so mu bili ukradeni iz veže v Frjanskih ulicah št. 18 mnogo reči, ki so cenjene na 60 K in ki jih je Zajc hotel prodajati pri stari-narjih. Zajc je bil že večkrat zaradi tatvine kaznovan že kot nedoljetni deček. Pred par leti je bil odpeljal posestniku g. Stusenu voz s konjem in ga bil nekje na deželi prodal. Tudi otroke je večkrat pričakoval, ko so jih starši pošiljali v trgovino, in jim s silo jemal denar. Tudi njegova sestra je nevarna tatnica, ki je tudi že kot nedoljetna kradla. — Včeraj je pa bil aretovan 15letni bivši pekovski vajenec in postopač Franc Jerin iz Ježice pri Ljubljani. Tudi ta je izvršil že v mestu in na deželi več tatvin. Včeraj ga je pa bil poslal trgovec g. Josip Levč z vrečo in 2 kronami, da bi bil kupil nekaj krompirja. Jerin pa krompirja ni kupil, ampak je denar porabil zase. Sedaj sta oba, še tako mlada tatova pod ključem in je težko upati, da se bodeva v „celicah“ poboljšala. — Prvi ima baje na vesti še tudi neko drugo tatvino na deželi.

Ij Obstreljen. Z gorenjskim vlakom so danes pripeljali v Ljubljano nekega Antona Barboviča, ki ga je gostilničar Trojer v Bohinjski Beli obstrelil.

* Velik simfoničen koncert „Glasbene Mofice“. Vsebinska simfonične skladbe Smetanove „Vltave“ je sledeča. Skladba nam podaja sedem prekrasnih muzikalnih slik. — K prvi sliki je Smetan v partituri zapisal besede „iz dveh studencev izvira Vltava“. Dve flauti začneta lahno svirati veselo skakljajoči motiv izviranja in žuborila vode pri studencih, iz katerih se nabira Vltava; vijoline in harpa ga pizzicato spremljata, kakor bi škropljenje vode hotela označiti. Studenčka veselo žuborita in kapljice veselo skakljajo. Vode se vedno več nabira, klarneta se pridruži flautama a še vedno veselo in lahno zveni motiv izviranja vode. Studenci se nabere v potoček, vijola vstopi valovito. Igranje voda je muzikalno krasno izraženo! Potok pada vedno več valovja in šumenja, orkester narašča in gozdni rog nam slika pokrajino, log in gozd K lepi sliki narave zadoni čudovito lepo in izrazovita narodna pesem, kot glavni motiv skladbe. Toni triangola, lahno in elegantno igrani, zvene iz daljave kot toni malih zvoncev gozdnih kapelic v bližini tekoče Vltave. Krasna

godba v krasni naravi! Spev in valovje postaja pelagoma vedno večje, polnejše in močnejše, potok je narasel v „reko“ Vltavo. Glavni spev preide iz mela v jasni dur, reko obseja krasno jutranje solnce. — II. slika v C duru nam poda veselje v gozdih ob reki Vltavi. Rogovi zadonijo, trebente zapoje, vsele lovsko družbe se na lovu v prekrasnih gozdih ob Vltavi. Dva lovski zbori si odgovarjata drug drugemu, razvije se krasna lovška slika v krasni pokrajini. Lovska družba se oddalji, rogovi se slišijo le še iz daljave, Vltava pa mirno teče kot velika reka skozi gozdate pokrajine. III. slika: Vltava teče po pokrajini mimo čeških vasij. Nasproti ji pridejo „veseli svatje z godbo“. Krasna češka narodna godba živo, predrzno in veselo razposajena zazveni, vrši se v vasi k mečkova svatba! Vltava teče dalje. Orkester preneha, mir in tiho nastane, mrači se. Harmonija lesnih instrumentov pianissimo zazveni, in goslarji s sordinami nastavljajo bajne harmonije. Luna zasije na nebu in razsvetli srebrno čiste vaje Vltave. Krasna nočna slika na Vltavi priluninam svitu je vsebina IV. slike simfonične skladbe. Iz Vltavih valov se dvigajo rusalka, ki v zraku nad vodo plešejo svoj čarebni ples. Sladko lep spev spremlja njih kretanje. V najtihojšem pianissimo posibile rajajo rusalka. Raz hribov in gora gledajo češki gradovi na Vltavo in se zrcalijo pri luninem svitu v vodi. Zgodovinski spomini češke dežele in njih gradovi se porajajo v glavi pesnika. V krasnih harmonijah, veličastnem ritmu, v blesteh barvah se slikajo te misli. — Nastane dan in zepet se oglasi ljubke in sladko prvi, glavni spev tekoče Vltave. V slika: Vltava priteče močno in široko, z veliko mejo k svatojanskim skalami in vrtincem. Mogočno se dviga voda proti skalam, dokler jih ne premagajo in se v tisočih razblinjenih valih razprši čez skale in ovire. Ko je voda vse skale premagala, se umiri in reka se v širokem toku razprostira. VI. podoba slika v impozantnem in krasnem muzikalnem stavku z glavnim prvotnim motivom v E duru majestetični tok široke reke Vltave skozi bogate in krasne pokrajine tja do Prage. Ko dospe do Vysehrada zadoni vysehradski motiv v celim svojem blesku v zmagovalnem Fortissimo. Trebente proslavljajo grad vysehradski in njegovo zgodovino, zbor rogov in pozavn spominja na molitve čeških remarjev in veličastne misli na slavo češkega naroda sklonejo to čudovito krasno simfonično pesem. Vltava v sinji daljavi izgine izpred oči v narodno zgodovino zamišljenega pesnika in skladatelja.

Ij Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ priredi v soboto, dne 8. t. m. v hotelu „Ilirija“ j. ourfix. Namen teh večerov, ki se imajo vršiti odslej vsaki mesec je, da se člani medsebojno bolj spoznajo ter da se goji v trgovstvu skupnost. Za zabavo bo skrbel društveni pevski zbor. Mi upamo, da bomo s prireditvijo takih večerov na katerih izrazi lahko vsak član svoje želje mnogo pripomogli k organizaciji slovenskega trgovstva in napredku našega društva ter se nadejamo obilne udeležbe. Prijatelji društva dobro došli.

Ij Z nožem sunjen. V četrtek zvečer sta sedela v gostilni na Rimski cesti št. 17, 19letni črevljarski pomočnik Ivan Lebes in blapec Mihael Ješt. Ker sta se oba zagledala v nekega dekleta, sta se začela pripraviti zaradi nje in se končno stepla. Pri tepežu je bil Lebes dvakrat sunjen z nožem v desno roko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 5. aprila. V včerajšnji seji državnega zbora je bil izvoljen poslanec Morsey za načelnika in poslanec dr. Plej za podnačelnika odseka, katerega je predlagal dr. Derschatta. Prihodnja seja drž. zbora v ponedeljek.

Budimpešta, 5. aprila. Košut je predlagal v današnji seji državnega zbora, naj se razveljavi predsednikova izjava z dne 18. novembra m. l., ki je nepostavno izpremenila poslovnik, in da se izvoli odsek, ki bo sestavil addresso na vladarja. Sprejeto z „Eljen“-klici. Čuje se, da je vladar radi tega tako hitro odpotoval iz Budimpešte, ker se zbornica ne ozira na njegovo željo, naj do rešitve krize ne bo sej. Jutri ima zbornica zopet sejo.

Dunaj, 5. aprila. Svetnik Jožef Kadlec v ministrstvu je bil danes radi raznih sleparij aretiran.

Arad, 5. apr. Državno pravdnštvo je dvignilo obtožnice proti mnogim odličnim Romunom, češ. da so v nepolitičnem romunskem klubu gojili politično agitacijo. Med

obdolženci so tudi trije nedavno izvoljeni romunski državni poslanci, o katerih drž. pravdnštvo zahteva naj jih ogrska zbornica izroči. — Med Romuni je vsled tega veliko razburjenje.

Varšava, 5. aprila. V sobo bolnice, kjer leže trije po bombi poškodovani stražniki, je stopil neki človek in trikrat ustrelil na stražnike. En stražnik je zadet v ramo. V bolnici je zavladala panika. Napadalec je pobegnil skozi okno.

Peterburg, 5. aprila. V okraju Tula je veliko razburjenje. Kmetje groze s požiganjem.

London, 5. aprila. Iz Peterburga poročajo, da so vsi uradniki mornariškega ministrstva dobili nalog, naj se iz poslopja izselijo, ker se je bati atentatov. Ondi se nastani vojaštvo.

London, 5. aprila. Ruska tajna policija razvija strašno gospodarstvo. „Daily Express“ poroča, da je v Varšavi bilo aretiranih 600 oseb, ravno toliko v Moskvi. Na admiralitetnem obrežju v Peterburgu je policija obkolila neko hišo in odpeljala seboj 50 oseb.

Berolin, 5. aprila. „Tageblatt“ poroča, da kroži v južni Rusiji na stotisoče izvedov oklicov, ki hujskajo proti Zidom, Armencem, Poljakom itd. zlasti pa proti Zidom. Bati se je, da utegne priti do dogedkov, kakršni so se vršili v Kišinevu, Homelu in Baku.

Peterburg, 5. aprila. „Rusk. Slovo“ javlja, da je Pobjedonošev vložil demisijo. Vzrok je najnovejšo gibanje med pravoslavno duhovščino.

Varšava, 5. aprila. Uradni „Varšavski Dnevnik“ je bil konfisciran radi članka o šolstvu na ruskem Poljskem.

Varšava, 5. aprila. Tu so ustrelili 15 vojakov, ki so revolucionarjem prodajali orožje.

Varšava, 5. aprila. V predmestju Vola je policija izvršila hišno preiskavo. 70 oseb je bilo aretiranih, mnogo orožja konfisciranega.

London, 5. aprila. V Lahove v Indiji je bil močan potres. Več ljudi je mrtvih. Škoda na javnih poslopih je velika, magistrat razrušen.

Madrid, 5. aprila. Vsled stavke vseučilišnikov se širi razburjenje v Madridu, v Valenciji in Valadi.

London, 5. aprila. „Times“ poroča iz Peterburga: Po kratkih brzovajih generala Lineviča in protislovnih vesteh ruskih dopisnikov je težko spoznati vse, kar se godi v Mandžuriji. Nekateri dopisniki poročajo, da se armada umika proti reki Sungari, drugi trde, da se Rusi pripravljajo za bitko pri Sipingaju. Dopisnik „Nov. Vrem.“ priobčuje vest, da Japonci sedaj korakajo skozi Mongolijo.

Peterburg, 5. aprila. General Dragomirov je odpotoval na dopust, da se odpelje 15 dni. To pomeni, da tu zdaj ne pričakujejo važnih dogodkov.

London, 5. aprila. O japonski armadi je malo znanega. Čuje se samo o obkoljevanju. V okraju Cicikar je centrum Hunhuzov, kjer je tudi velika zaloga vojnih potrebščin. Japonski instruktorji so v Mongoliji in v bližini Kirina. Japonski konjeniki so zasedli železniško postajo Cantusu. V pariških vojaških krogih so mnjenja, da bo sedaj operacijski cilj Japoncev Kirin.

Peterburg, 5. aprila. „Novoje Vr.“ poroča iz Gunculina, da se je ruski armadi posrečila koncentracija.

Peterburg, 5. aprila. Zdi se, da je zmaga vojna stranka, tako da se ne bo več stavljal noben predlog o pogajanjih za mir, razun če bi Lineviča Japonci popolnoma porazili. Izjavljajo, da bodo do prihodnje velike bitke popolnoma popravljene ruske izgube.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje neba	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Podvira v 24 urah
4	9. zveč.	736,6	+8,4	sr. svzh.	jasno.	0,0
5	7. zjut.	733,9	+5,4	sl. sever	sk. obl.	
2.	pop.	730,7	+10,1	sl. zah.	dež.	

Srednja včerajšnja temp. +8,1°, norm. +7,5°.

Poslano.

„Slovenec“ je v štev. 77. včerajšnjega dne prinesel neki dopis pod naslovom „Ljubljanska elektrarna“, v katerem se sicer laskavo, a vendar nekoliko nerodno ocenjava po meni projektovana električna naprava v Tacnu na Savi, v katerem dopisu navaja dopisnik tudi kot udeleženca podjetja g. Vinko Majdiča in c. kr. stavbenega svetnika g. I. Böltza.

Da se pa ta dopis ne bode napačno tolmačil v škodo podjetja, izjavljam, da imenovana gospoda nista s podjetjem kot takem v nikakoršni zvezi, pač pa odstopa g. Vinko Majdič svoj mlin in potrebni svet v svrhu naprave, — gospod stavbeni svetnik bil je pa le kot vladni zvedenec pri ogledih navzoč.

V kolikor bode ta načrt vplival na mestno elektrarno samo, si pridržujem pri drugi priliki občinstvu podrobno pojasniti.

Ljubljana, 5. aprila 1905.

F. Žužek,

višji inženir.

Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Velesenjeni odjemalci!

Leto bode skoraj minilo, odkar sem ostala vsled naključja sama na Kranjskem, približuje se pa čas, kot ste čitali v časopisih, da se mi nakloni zopet tovarišica.

Predstavljaj bi si marsikdo, da sem se med tem časom zaradi pomanjkanja družine dolgočasila. Ni pa bilo tako; nasprotno: zabavala sem se, čitaje prijazna pisma z lepimi naročili, katera so mi dohajala v tako ogromnem številu od stalnih, kakor tudi od novih odjemalcev. Povzročila so mi zadnja toliko posla, da sem morala žrtvovati ves svoj počitek; storila sem pa to z veseljem, sprejemši toliko priznanj in pohvalnih pisem vsled znane svoje postrežljivosti. Ker pa mi ista niso le došla od mojih stalnih odjemalcev, marveč tudi od onih, kateri pred letom še zame vedeli niso, smatrala sem si to v svojo največjo čast.

Velesenjeni odjemalci, prepričali ste se, da je moj trdni princip, najboljši postrežati, ne oziraje se na to, jeli je dotičnik preje pri meni naročeval ali ne.

Prosim Vas toraj uljudno, da to upoštevate in me tudi nadalje počastite s cenj. svojimi naročili, ter bodite zagotovljeni, da vse, kar morejo storiti druge tovarišice, brez dvomne tudi storiti more.

Vam udana

tovarna testenin
ED. ZELENKA
Ljubljana.

644 3-2

Montinit, pritrjevalano sredstvo, za kamenje, kovino, lesenje itd. priporoča gg. kamnosekom in ključarskim mojstrom tvrdka BRATA EBERL, edina zaloga za Kranjsko, v Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 524 27 11-9

Žaga se prodaja

iz proste roke tik okrajne ceste, pet minut od železniške postaje. Kdor želi kupiti pod ugodnimi pogoji naj se oglasi pri Antonu Pogačnik, županu v Podnartu. 683 5-2

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. 694

Ta teden

Zložen zanimiv obisk
danskega otoka
Bornholm.

Pri dobrem pastirju.

Založnik c. kr. drž. uradnikov.

Ljubljana Stari trg št. 9

J. KEBER

Ljubljana Stari trg št. 9

priporoča svojo tovarniško zalogo 583 52-18

suknenega, platnenega in perilnega blaga

po izredno nizkih stalnih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

Pri dobrem pastirju.

Tisk „Kotliške tiskarne“ v Ljubljani.

Zahvala.

692

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja med boleznijo, kakor tudi ob smrti našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma brata, svaka in strica gospoda

Ivana Gajeta

kakor tudi za požrtvovalnost tovarišev, prijateljev in znancev pokojnikovih, ki so darovali krasne vence in mnogoštevilno spremili dragega nam pokojnika k zadnjemu počitku, izrekamo vsem najiskrejšo zahvalo.

Ljubljana, 5. aprila 1905.

Žalujoča rodbina.

Lepa prilika

se nudi dobro-gostilničarju, kateri hoče kupiti hišo z gostilno tik Bohinjskega jezera, blizu prostora, na katerem se bode gotovo gradila tovarna. Pri hiši je 2 orala lepega sveta. Zaradi preselitve se proda po nizki ceni. — Več se izve pri Antonu Resman-u, Polje, pošta B. Bistrica 597 5-5

V kratkem izide knjiga o

„Osebnih dohodnini“

obsegajoča zakonska določila o osebno-dohodninskem davku z obširnimi pojasnili, naknadnimi odloki in važnejšimi razsodbami upravnega sodišča glede tega davka, kakor tudi razne vzorce za napovedi, hišne izkaze i. t. d. 576 3-1

Uredil in sestavil Valentin Žun, c. kr. davčni nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri založniku g. Ivanu Pr. Lampretu, tiskarju v Kranju. Cena knjige K 1'20, s poštnino vred K 1'30.

2 stanovanji

s 4, oziroma 3 sobami, vsemi pritliklinami in uporabo pralne kuhinje oddasta se s 1. avgustom t. l. v hiši Kolodvorske ulice št. 11.

Natančneje pri hišnem posestniku ravnatam.

1122 100 80

Zahtevajte

brezplačno in franke
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad
tovarna sa ure in izvorna trgovina
Most št. 955, Češko
gld. 2'50.

M. ŽARGI

Sv. Petra cesta št. 2

Zaloga raznega perila za moške in ženske, srajc, ovratnikov, kravat, obleke, čepic, modercev, predpasnikov, rokavic, dalje velika izbira raznega lišpa itd. po najnižji ceni.

Štajerske novice.

š **Udarec Slovincem.** Okrajnim sodnikom v Rogatcu je imenovan dr. Fr. Zangger. Dr. Zangger je član ultranemške in protestantske rodbine iz Celja. Doslej je služboval v Konjicah, kjer je s svojim pretiranim nemštvom celo mirnim Nemcem presedal. To imenovanje je zopet udarec v obraz, kakršnih je slovensko ljudstvo pod egido Gleispachovo že vajeno. Rogški okraj ima po uradni statistiki 95.6 odstotkov Slovincem, kljub temu bo imel sedaj nemškega okrajnega sodnika in dva nemška adjunkta.

š **Avstrijski orožniki,** menda celjske orožniške posadke, so peli nedavno na celjskem kolodvoru nemško himno „Heil dir im Siegeskranz“. Kaj bi se zgodilo s slovenskim orožnikom, ki bi se drznil peti ruske himne.

š **V konkurz mora ali živ ali mrtve.** Tako se zdi človeku glede celjskega nemškega trgovca. J. Hasenbüchel je s podporo „Süßmarke“ prevzel trgovino špicerije, katero je prej imel znani razgrajšč Polanetz, ki je pa konkurz napravil in šel po svetu. Hasenbüchel pa do svoje smrti ni konkurza napovedal. Ko je pa umrl, je bil na njegovo zapuščeno trgovino že tri dni pozneje pripravljen razglas konkurza. Živ je ušel konkurzu, po njegovi smrti se pa ni dalo zakriti, da so dolgovi daleč presegali zapuščeno imetje. Samo nemško mišljenje in „Süßmarke“ ne obvarujeta celjskega nemškega trgovca propada.

š **Za častnega člana** je izvolilo teharsko politično društvo g. dr. Josipa Štara.

š **Podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem** je poslala za 1. četrtletje 1905 vodstvu v Ljubljani lepo svoto 230 K. V tej svoti je tudi čisti dohodek veselice pri Brinovcu dne 12. febr. v znesku 137 K in darilo vranske posojilnice 20 K.

š **Soštanj.** Znani dr. Pommer, katerega sploh vse imenuje „Ahtung na cug“, natvezil je v svoji zadnji interpelaciji zaradi občinskih volitev v Soštanj toliko neresničnih iz trte zvitih budalosti, da se mu vsak razsoden človek, ki količkaj pozna naše politične razmere, na vsa usta smeje ter ga pomiljuje, ker se je dal tako narfarbati od lažnjivih soštanskih nemčurjev! Seveda upije in jaduje ves neodrešeni nemški narek o „krivicah“ in „zatanjanju“ nemškega življa na Spodnji Štajerski od strani „krivičnih“ političnih oblastev! Ko bode pa dobil Pommer odgovor na svojo lažljivo interpelacijo, upamo pa, da se bodo ti neodrešenci prepričali, da ni tako, kakor je on „farbal“ v drž. zboru! — Hvaležni bodemo ekselenciji grofu Bylandtu, ako bode Pommerja podučil, da naj v bodoče resnico govori! — Sploh pa gosp. Pommer na svidenje pri bodočih občinskih volitvah, katere niso daleč. Mogoče vam bodo taiste zopet dale povod za take neresnične interpelacije.

š **Nova nemška šola.** — **Branimi se!** „Tagespost“ je objavila v svoji številki od 29. sušca t. l. dopis iz Arveža z vestjo, da se bode za dele občine Klanjec (Glanz) in občine Gradišče (Schloppberg) osnovala nova dvorazredna šola z nemškim učnim jezikom na Pesniškem vrhu. To je del slovenske zemlje! Pisatelj teh vrstic se je o tem osebno prepričal, da govori ljudstvo v teh občinah skoro izključno slovenski. Otroci se bili doslej vsolani v Sv. Duh na Ojstremvrhu in v St. Jur ob Pesnici, kjer je doslej še dvojezičen poduk. Vsled tega germanizacija prepočasno napreduje, kar preseda osebito lučanskim nemčurjem. Snuje se tedaj nova nemška. Da ne bi bilo ovir, je ponudil lučanski Hierzer — fanatičen Nemec — stavbišče za šolo in prostor za šolski vrt brezplačno samo da bo nemški podučni jezik. Jako zanimivi so podatki ljudskega štetja osebito, ker se mora vpoštevati, da v lipniškem okrajnem glavarstvu, pod katero spada arveška sodnija, vsacega štejejo za Nemca, ki sploh nemški zna. Umevno pa je, da je ob jezikovni meji znanje nemščine precej razširjeno. Zadnji „Gemeindelexicon“ za Štajersko na podlagi ljudskega štetja od 31. dec. 1900 izkazuje v občini Gradišče 1273 Slovincem in 1125 Nemcev to se pravi po večini tudi nemški govorečih Slovincem, v občini Klanjec 829 Slovincem in 856 „Nemcev“, v vasi Pesnica sami, kjer se bo nameravana šola zgradila, pa 487 Slovincem in 313 „Nemcev“. Kako redko se kaj čita o teh krajih! Pozabljeni so skoro — in meje slovenskega jezika se vsled naše malomarnosti in brezbrčnosti ne prestopajo krčije. Tudi za dvojezično šolo na Kaplji v istem okraju, kjer biva 1232 Slovincem in le 43 nemškarjev je po današnjem razglasilu imenovan nemški učitelj Janez Menninger iz Lipnice! Žalostno! Kdaj se bodo našli možje, ki bodo tudi na te dele slovenskega organizma počeli misliti in storili korake v omejitve napredujoče germanizacije? Osnujmo vendar enkrat osrednjo narodno pisarno z

okrajnimi podorganizacijami, kot jo že davno imajo Nemci! Vsako pretečo nevarnost našemu narodu in našemu ozemlju bi pravočasno doznali in primerne protikoroške storili. Tako se pa marsikaj vrši, kar je na škodo nam Slovincem, a vendar ni odpora. Ko je prepozno, se čudimo in tarnamo, na dejanja pa ne mislimo. Dr. J.

Književnost in umetnost.

* „Dom in Svet“ 4. števil. prinaša sledečo vsebino: Lea Fatut: V burji in strasti. Povest. (Dalje.) Marijan: Vdana prošnja. Zvonimir: V daljini... Gabr. Majcen: Janežičeva slovnica. K 50letnici „Slovenske slovnice“ Antona Janežiča Fr. Š. Finžgar: Srečala sta se... Vsakdanja povest brez konca. Zvonimir: Toplih dihov. Zvonimir: Sreča. Roman Romanov: Bajta. Crtica. Dr. E. Lampe: Londonski izprehodi. (Dalje.) Zvonimir: Temna noč... P. pl. Radics: Slovenski nagovor iz l. 1808. Govor do vojaških novincev. Marijan: Kmetiška. Ivan Lah: Sanje o domovini. Spomin iz mladosti. Zvonimir: Gazelica. J. K.: Rodbinski primki na Slovenskem. Napravljeni iz krajevni imen (Dalje.) Književnost. To in ono. Sah in skrivnica na ovitku. Slike: Žalostna Mati božja na Kalvariji v Jeruzalemu. — Na ulici v Jeruzalemu. — Finžgar. — Študija. M. Gaspari. — Angleški kralj se pelje k otvoritvi parlamenta. — Jose Chamberlain — Speaker. — Gladstone govori v poslanski zbornici. — Anton Janežič. — Ogrski politik Wekerle — Delavski voditelj Gapon. — Avgust Bebel. — Japonski naskoki. — Japonci streljajo v hudem mrazu. — General Kondratenko in stotnik Nomenko na mrtvaškem odru na Kikvanski utrdbi v Port Arturu. — Ruska carinja Aleksandra z mladim prestolonaslednikom Aleksejem Nikolajevičem. — Marija Feodorovna. — Grof Bylandt-Rheidt. — A. G. Bulygin. — Japonski general Cuhigu med obleganjem. — Miguel de Cervantes Saavedra. — Ruski vojni prevoz. — „Dom in Svet“ izhaja prvega dne vsakega meseca. Urednika: dr. Mihael Opeka za leposlovje, dr. Evg. Lampe za znanstvo in ilustracije. — Založnik in lastnik: „Marijanišče“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani. — Naročnina: 9 K, za dijake 6 K 80 h, za Ameriko 25 dolarja, za Italijo 11 lir, za Nemčijo 10 mark. Sprejema lastništvo in upravnništvo v „Marijanišču“.

„Katoliška Bukvarna“

v Ljubljani.

Književna poročila.

Novosti:

Spillmanove povesti IV. zvezek: **Praški Judek.** Prevel Josip Volc K — 40, kartonirano K — 60. — P. Joseph **Deharbes grössere Katechismuserklärung** nebst einer Auswahl passender Beispiele als Hilfsbuch zum katechetischen Unterricht und als Lehrbuch für christliche Familien. Neubearbeitet von Jakob Linden S. J. 3 zvezki K 14.40. — Ecker, **Theofila**, Vademekum für Lehrerinnen III. natis K 1.80. **Sienkiewicz-Gertrude, Quo vadis?** Erzählung aus der Zeit Neros. Vezano K 4.80. — **Russland in Asien** Band I.: Krahmer, das Transkaspische Gebiet. Mit einer Übersichtskarte und zwei Skizzen K 7.20. — Hyleanus, **Bekenntnis eines Trunksüchtigen** 12 vin. — Eltz, **Das kleine Anstandsbuch.** Ein Leitfadens des guten Tons für jedermann. Vezano K 1.56. — Eltz, **Das goldene Anstandsbuch.** Ein Wegweiser für die gute Lebensart zu Hause, in Gesellschaft und im öffentlichen Leben. Vezano K 6.—

Liturgično.

Erker, kanonik in stolni župnik, **Euchiridion liturgicum** in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus. Ex libris liturgicis S. Rituum Congregationis decretis et probatis auctoribus collegit Josephus Erker. K 3.—, — **Erker, Missae de Requie** juxta Rubricas a Leone Papa XIII reformatas et Decreta S. Rituum Congregationis — novissima, accedit appendix de missis in altari privilegiato. K 1.—.

Raznoterosti:

Geschichte der heiligen Theresia nach den Bollandisten, ihren Biographen und ihren gesammelten Werken. Autorisierte deutsche Übersetzung von Emil Prinz zu Oettingen-Spielberg. 2 zvezka K 7.20 — Isto delo se dobi tudi v **francoskem izvirniku.** — Benedix, **Der mündliche Vortrag.** Ein Lehrbuch für Schulen und zum Selbstunterricht. Dritter Theil: Schönheit des Vortrages. Vezano K 4.20. — Beissel, **Betrachtungspunkte für alle Tage des Kirchenjahres.** VI. Bändchen. **Die Verherrlichung unseres Herrn Jesu Christi.** Betrachtungspunkte für die Osterzeit. Vezano K 3.12. — Kočvar, **Mlinarjev Janez**, slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov K — 80. — Funtek, **Obrtno spisek.** Kartonirano K 1.20. — Romih, **Obrtno knjigovodstvo** s kratkim poukom o menicah. Učna knjiga za obrtne nadaljevalne šole, ob enem priročna knjiga za obrtnike K 1.60. — Filipič, **Civilno-pravdni red.** Zakon z dne 1. avgusta 1895, št. 113 dr. zakonika o sodnem postopanju v civilnih pravnih zadevah. Vezano K 5.—, — Filipič, **Sodni pravilnik.** Zakon od 1. avgusta 1. 1895, št. III. dr. zakona in uvodni zakon od 1. avgusta 1. 1895, št. 110. dr. zakona K 1.—, — Bele, **Viničarjev kazipot.** Navod kako vinograde na novo zasajati in kako jih obdelovati K — 50. — Bele, **Trtna uš in trtoreja.** Navod kako se je mogoče vkljub trtni uši s trtorejo uspešno baviti K — 80. — **Zbirka domačih zdravil** kakor jih rabi slovenski narod. K 1.—.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Zaloga koles in motorov

znane tovarne
Puch v Gradcu
z dveletnim
jamstvom

Franc Čuden

urar in trgovec v Ljubljani,
Prešernove ulice, nasproti samostana.
Filijalka: Glavni trg, nasproti rotova.

Velika zaloga drugih vrst koles od 120 K dalje z jednoletnim jamstvom in šivalnih strojev s petletnim jamstvom.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

606 4—2

Odlikovan

z zlato kolajno in
časno diplomom
v Parizu.

603 104—5

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

— izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

1^a mast

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franco
688 (29-1) Lad. Urban i dr. Praga-Žizkov.

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu l. 1904

Dragotin Puc

tapefnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

izvršuje vsa tapetniska in dekoracijska dela
er ima v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka, 884 47

kakor tudi pohištva prve kranjske mizarске
zadruga v St. Vidu nad Ljubljano.

Pomladanska in jesenska doba
1905. 343 40—12

Prisno brnsko blago.

En kos Mtr. 3.10 K 7, 8, 10 iz dobre
dolg, zad. za kompl. K 12, K 14 iz boljše
obleko za gosp. (suk- K 16, K 18 iz finejše
nja, hlače, telovnik) K 21 iz najboljše
stane le

En kupon (kos) za črno salon obleko K 20, kakor tudi
blago za povrhnjice, turist, loden, svilin, kamgarne razpo-
šilja po tovarniških cenah kot realna in solidna znana
tovarniška zaloga za sukno

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorec zastoj in franko. Zajem. polijatelj po vzoru.
Velike so prednosti, ki jih imajo odjemalci, ki dobivajo
blago direktno pri tej trdki na mestu tovarne.

Dobro ohranjen

685 2—1

harmonij
se ceno prodaja.

Naslov pove upravnistvo.

Šola

edina in najboljša za samouke na citre. Popolna
samo 5 kron. Uspeh siguren. Reflektantom se dajo
svedočebe po dovršenih naukih. Album krasnih in
priljubljenih pesmi za citre s pridejanim tekstom:
a) 85 slovenskih in hrvaških 4 K; b) 100 nemških
3 1/2 K. S pošto 50 vin. več. Preglede dopošlje prof.
Josip Sorg, Dunaj III/4 Hauptstrasse 144. 689

Klavir

686 2—1

prodaja prav po nizki ceni

Anton Jerman, organist v

Šmarji pod Ljubljano.

Trgovina

manufakturnega, modne-
ga in perilnega blaga
v središču mesta, v Ljubljani

se odda

zaradi opustitve takoj, ali kon-
cem julija.

687 3—1

Več se poizve v upr. „Slovenca“.

681 5—2

Mlad, oženjen kurjač,

dobro izurjen tudi pri strojih in električni
razsvetljavi išče službe. Naslov pove uprav-
ništvo „Slovenca“.

V enem najbolj romantičnem

kraju na Gorenjskem, ka-

mor zahaja zlasti poletni čas

veliko tujcev, dá se v najem

HOTEL

z vso opravo pod ugodnimi pogoji.

Odda se takoj.

Naslov izve se pri upravnistvu
„Slovenca“.

680 2—1

Najnovejši modeli 1905 koles

so na ogled pri edinem zastopniku

Ivan Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta 17.

V zadnjem času so priporočali trgovci s kolesi kolesa, ki jih imenujejo
„Waffenrad“ za ceno 55—65 gld, ki pa niso bila nikakoli kolesa „Waffenrad“ iz
avstrijske orožarne v Styru, marveč so bila izdelana v „Meteorwerk“-delavnici
v Gradcu z znamko „Waffenfabrik Suhl“.

Opozarjamo kolesa kupujoče občinstvo, da naj ne zamenjava teh koles
z znanimi in priznanimi kolesi „Waffenrad“ iz orožarne v Styru.

Na zahtevo preskrbimo tudi mi gori označena po 55—65 gld. ponujana
kolesa za ceno po 49 gld.

693 2—1

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poročtvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

2 52-12

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 5,245.845'40.

posojilnice znaša Stanje hran. K 5,089.883'14. Denarni K 23,806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.
Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporočila: slamoreznice, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preše za grozdje in sadje pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pe cinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavode, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opremo, nagrobne križe, ne kovala, privijake, žage, kotle za kladje in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverse, poljski mavci. Mizarstvo, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špecerjskega blaga.

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme pri
Ivan Koviču, krojaču v Novem
Vodmatu št. 54. 670 3-3

Po zelo nizki ceni se prodaja več
vinskih sodov

od 100—700 litrov in jedna

sesalka (pumpa) iz cevi za pre-
takanje vina
pri Antonu Maver, "Zaloga meniškega
piva", Lesce pri Bledu. 573 4-4

Dražbeni razglas.

Povodom razširjenja enorazrednice v dvo- oziroma v trirazrednico na Dovjem, se bode sedanje šolsko poslopje vzdignilo za eno nadstropje. V svrhu oddaje stavbenih del vršila se bode

v torek, dne 18. aprila 1905 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopiu na Dovjem
ofertna obravnava.

634 3-3

Stavbena dela so proračunjena:

1. zidarska in težaška dela	7025'98 K
2. tesarska dela	1889'08 "
3. kamnoseška dela	8'10 "
4. mizarstva, steklarska in ključavničarska dela	1822'04 "
5. pleskarska dela	101'02 "
6. lončarska dela	319'48 "
7. slikarska dela	48'— "
8. za osnaženje poslopja in druge malenkostne poprave po zaračunjenju	86'30 "
skupaj	11.300'— K

Vsak ponudnik mora vložiti 10% varščine. Načrti, troškovniki in stavbeni pogoji razgrnjeni so pri krajnem šolskem svetu na Dovjem v šoli do dneva ofertne obravnave na splošni vpogled. Krajni šolski svet si pridržuje pravico, da ni zavezan oddati stavbo najcenejšemu ponudniku. Vsa stavba se bode oddala le jednemu ponudniku.

Krajni šolski svet na Dovjem,

dne 29. marca 1905.

Naznanilo otvoritve.

Podpisani usoja si slav. občinstvu uljudno javiti, da je otvoril tudi
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 6, na dvorišču
zalogo hrvatskih vin v steklenicah.

Prodajalo se bode najfinije hrvatsko namizno vino belo in rdeče (šiljer) v literskih steklenicah po naslednjih cenah:

do 5 steklenic, steklenica po 80 vinarjev
od 5 " višje " " 72 " "

646 3-2

dostavljeno franko v hišo.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Telefon št. 186.

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6 (na dvorišču).

Anton Simić,

Priporočila se za vsa podobarska dela

Josip Šubic 519 10-7

podobar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko.
Delo priznано. o o o o Cene nizke.

Krepak deček

1 1/2 leta star išče vzgojiteljev. Ponudbe s pogoji naj se določijo pod "Mladost" poste restante Reka (Fiume). 671 3-3

695 1 **Po celem svetu**
znani so naši čudovito po ceni

čevlji.

Moški štiljetni, trpežni,
s čepico par gld. 2 90

Moški čevlji na tra-
kove, trpežni in eleg. " " 3 25

Damski čevlji na tra-
kove, lični in trpežni " " 2 90

Damski čevlji na tra-
kove, črni in barvani,
solidni in praktični . " " 1 80

Otroški čevlji na tra-
kove, črni in barvani,
solidni in praktični . " " 1 —

Specialiteta: Goodyear svetovno blago.

Alfred Fränkel

komanditna družba.

prodaja izdelke
najpomembnejše
tovarnice za čevlje
v monarhiji.

Podružnica v Ljubljani le v Spital. ulicah 9.

Zastopnica: Josipina Herrisch.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-63

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod